

Fraklendingar gera upp- reisn í Algier

Ikki vóru ófriðarboðini frá Kuba meira enn komin og hövdu fingið fólk at hugsa um víðurskipti heimsins í hesum løgnum uppreistrartíðum, fyrr enn tað bráðliga frættist, at nú vóru sjálvir Fraklendingar í Algier farnir í hernað móti sínum egna fosturlandi.

Leingi hefur stríðið staðið um stoðuna hjá Algier, og fyri kortum skuldu samráðingar fara fram um framtíðarlagnu landsins. Hesar samráðingar, sum skuldu fara fram í einum fronskum býi vórðu av ongum, tá borgarstjórin í býnum var myrdur av monnum, sum ikki vildu hava hesar samráðingar at fara fram, og nú stutt eftir eru so sjálvir teir fronsku generalarnir farnir í hernað móti de Gaulle.

de Gaulle fekk tó skjótt í lag eina samtykt frá tinginum, soleiðis at hann kundi sláa uppreisturin aftur og beinanvegin legði hann í vaðið. Úrslitið varð, at uppreistrargeneralarnir, sum roknaðu við at hava allan herin í Algier við sær,

stöðu at kalla eftir á berum, tí meginparturin av herinum vildi ikki vita av uppreistri móti Fraklandi Uppreistrargeneralarnir tóku so til rýmingar.

Av teimum 4 generalunum, ið stóðu á odda, varð ein handtikin, meðan tað eydnaðist hinum at krógva seg.

Strong tiltøk eru sett í verk og fleiri av teimum, ið ætlast at standa aftanfyri uppreisturin, eru sett fóst og fáa ætlandi harðan dóm. Slik gerð kann føra til deyðarevring.

Fronsk herlið hava nú eisini lagt eftir stoðunum hjá fronsku fremmanlegiónini, har uppreistrarmenn halda til og enn halda.

Hóast atsóknin fer at verða niðurbard hesa ferð, so verður tað óivað enn ein drúgv lota, áðrenn tað fer at eydnast Fraklendingum at fáa reiðiligt skil á algiersku víðurskiptunum.

Tað fer ætlandi ikki at verða farið linliga fram eftir henda dag har suður.

Føroysk hús á »Frilandsmuseet« í Lyngby

Sethús úr Múla, vatnmylla av Sandi, hjallur av Viðareði, og sodnhús úr Suduroy skulu flytast niður til Danmarkar og setast upp á »Frilandsmuseet«.

Tað er »Frilandsmuseet«, ið hefur keypt nevndu sethús úr Múla. Eini gomul sethús víð fjösi bygt uppi annan endan. Húsin — nevnd »har Framm« — eru í heilum líki í gomlum, føroyskum sniði.

Arne Samuelsen úr Klakksvík, ið lesur til byggiverkfrøðing í Horsens er biðin um at greiða tekningar og upp-málningar av húsunum, meðan faðir hans ara Sámuel Samuelsen, byggimeistari, er biðin um at taka húsin niður, ansa eftir flytingini eins og at seta tey upp

aftur á »Frilandsmuseet«. Hetta arbeiðið verður byrjað í juli.

»Frilandsmuseet« hefur havt eini føroysk hús, gjørd av føroyskum handverkarum til eina framsýning í Tivoli í 1905, men hesi hús eru Føroyingar als ikki vælnogdir við.

Ætlanin er at gera eina sanna føroyska deild. Í fyrsta lagi verður tað áðurnevndu sethús við fjösi, og síðan hava teir, ið skipa fyri, víssað sær eina vatnmylla, ein gróthjall og eitt sodnhús, tó er her at siga, at við sodnhúsinum eru ikki allir spurningar greiddir enn, men tað er Sverri Dahl, fornfrøðingur, ið hefur fingið hetta arbeiði í hendi.

Oll húsin verða í heilum líki — t.v.s. alt tilfarið í teimum, víður, grót, leysir lutir o.a. — flutt til Danmarkar.

Tá ið húsin eru uppsett á flótunum í Lyngby verður gærður lagaður kring um tey — grótgærður av gróti úr Føroyum.

Hetta verður, tá iðugt er, óivað eitt hugnaligt stað hjá føroyingum í Danmark at vitja til.

Tingið

Tingsetan er ikki komin at enda, og nógvar málini eru eftir at avgreiða enn, so tingið man fara at vera saman nakað út í mai mánað, men kortini neyvan út í hálsan mánaðin.

Millum tey mongu mál, sum enn ikki eru avgreidd, eru fleiri stórmál: lönir hjá tænastu- og starvsfólki, pristalsviðgerð av arbeiðslønnum, telefonverkið, havna- og veganevndarmálini, landsstýrismál, og nú er eisini málið viðvíkjandi portugalsrörlarunum, sum vísa seg ikki at kunna klára seg, eisini komið sum tingmál.

Óskil

Ofta verður klagað um óskil á ymiskum økjum, men henda søgan, sum bæði er láturlig og grátlig, man bera prísinn yvir øllum.

Vit hava her norðanfjórð eitt sjúkrakassu og eina sjúkrakassaskrivstovu, sum vist skal hava við roknskap sjúkrakassins at gera, men ert tú soleiðis fyrrikomin, at tú noyðist at fáa diatermistrálur fyrri gikt á sjúkrakassinum, og tú ikki ert í vanligum sjúkrakassa, men í framhaldskassanum, fært tú rökningina og verður biðin um at gjalda hana — ikki á sjúkrakassaskrivstovuni her, men — á gjaldstovuni í Havn, sum so sendir tær kvittan, tá ið tað ber teimum til.

Nú komi eg til søguna, soleiðis sum hon er mær søgd, og hon er sonn:

Sum sagt, sjúklingurin hevði fingið diatermistrálur, og rokningin og peningurin vórðu send gjaldstovuni í postinum, og biðið varð um kvittan, men tíðin gekk, og eingin kom. Tá ið mánaður var gingin, varð telefonerað til gjaldstovuna at minna teir á hettar. Fyrsti maður, ið kom til, visti einki. So varð biðið eftir næsta manni, og tá ið hann endiliga kom til, visti hann heldur einki. Aftur varð biðið, so at 2 samtalskeiðingu, og tá kom ein kvinna til, sum visti, hvar hon skuldi finna sakina, og lovaði hon at senda kvittanina við tað sama.

Hon kom eisini við fyrsta posti, væl og virðiliga undirskrivað við 2 ólesandi novnum, men tá ið upp var brotið, mundi sjúklingurin og oll, ið inni vóru, dánað, tí hon ljóðaði uppá, — ja, haldið tykkum — at goldin var ein likverja.

Sigið so, at gjaldstovan hevur altíð rætt.

Norðanmaður.

NORÐOYA JAVNAÐARFELAG

Lutaseðlarnir hjá felagnum verða ikki trektir fyrr enn í komandi viku. Listin verður kunngjørdur í næsta blað.

Magnus Heinason komin

Í gjáramorgunin kl. 9 kom nýggi Havnartrolarin »Magnus Heinason« á Havnina. Stórt og prýðiligt er farið á at taka imóti eini av landsins (ella kanska betur: havsins) hetjum, tí ikki er tað bara navn, sum er stórbært; men tað er stórir dagar fyri býin at hava fingið eina slíka skútu aftrat.

Trolarin er bygdur eftir somu tekninum sum »Brandur Sigmundarson«.

Tá trolarin hevði lagt at bryggju, fluttu borgmeisterin og Esmar Fuglø røðu.

Lívstryggingin á føroyskar hendur

Málið um, at lívstryggingin kemur á føroyskar hendur — hetta gamla mál javnaðarflokksins — er nú avgjørt á tingi. Hóast málið um beinanvegin at yvirtaka lívstryggingina og leggja hana undir Vanlukkutryggingina í seinastu syftu ikki varð samtykt, so samtykti tingið, at tað skulu upptakast samráðingar við Tryggingarsambandið, soleiðis at málið kemur aftur fyri tingið á komandi tingsetu.

Tað skuldu verið øll útlit til, at lívstryggingin kemur á føroyskar hendur, og tað er eingin ívi um, at tað vil verða landinum til heilt stóran fyrimun.

ABÓTUR Í SKATTAVIDUR- SKIFTUM

Lóginar um skattabroytingar, bæði í landsskattalógini og kommunuskattalógini vórðu samtyktar á tingi hósdagin.

Tær vóru viðvíkjandi barnafrádrátti, skattalætta fyri inntøkur, ið ligga niðanfyrir 8000 kr., og frádrátt fyri inntøku hjá konuni.

Minkar á lögtingi

Málið um avtøku av minkunum, sum Erl. Patursson legði á ting, er nú avgjørt. Teimum varð liv lagað. Landsstýrið fær til uppgáva at seta reglugerð fyri minkahaldi á Føroyum.

Nevndin hefur í málinum hildið fram: Meirilutin (Haldor Hansen, J. P. Davidsen, Hans Iversen, Vilhelm Nielsen) er av tí áskoðan, at tað ikki er ráðiligt at seta bann móti minkahaldi í Føroyum, men heldur meirilutin tvørtur móti at slík tiltøk eru av vinnuligum týdningi, serliga viðvíkjandi fiskivinnuni, av tí at fiskiavfallið á henda hátt verður útnyttað í Føroyum.

Nevndin hefur fingið upplýst, at minkafarmurin í Hoydelum lukar tær treytir o. m., ið eru galdandi í Danmark, bæði hvat viðvíkur krøvum frá heilsu- og logreglumyndugleikum, men sum nú er, eru ongar reglur galdandi í Føroyum, ið áseta hvussu minkafarmar skulu verða bygdir, fyri at tryggja seg imóti tí vanda, ið kann standast av, at trygggleiki ikki er fyrri, at minkar kunnu sleppa út og harvið volda skaða.

1. MAI

STYÐJID SJÚKA- OG ARBEIDSLOYSISGRUNN FØROYA
ARBEIDARAFELAGS!

KEYPIÐ MERKIÐ 1. MAI

Útbjóðing

Vegna Føroya landsstýrj verða gólváleggingararbeiðini v. m. á nýggja Sjómannskúlanum boðin út alment.

Útbjóðstíllar fæst til láns á skrivstovu, M. Heinasonargota, Tórs-havn, móti kr. 100,- í veðhaldi, so leingi sum tilfarið rokkur.

Tilboð í afturlatnum brævabálva, merktur »Tilboð upp á gólválegging v. m.« verða at handa skrivstovu okkara í seinasta lagi mána-dagin tann 1. mai 1961 kl. 16.00. Boðini verða opnað, og kunnu teir, ið boðið hava, verða hjástaddir.

OLAF MORTENSEN,
arkitektúr, M.A.A.